

SPOLUPRÁCE KRAJŮ A REGIONŮ

s pracovišti Akademie věd České republiky v roce 2024

Ústav analytické
chemie AV ČR

spolupráce
s Jihomoravským krajem

jihomoravský kraj

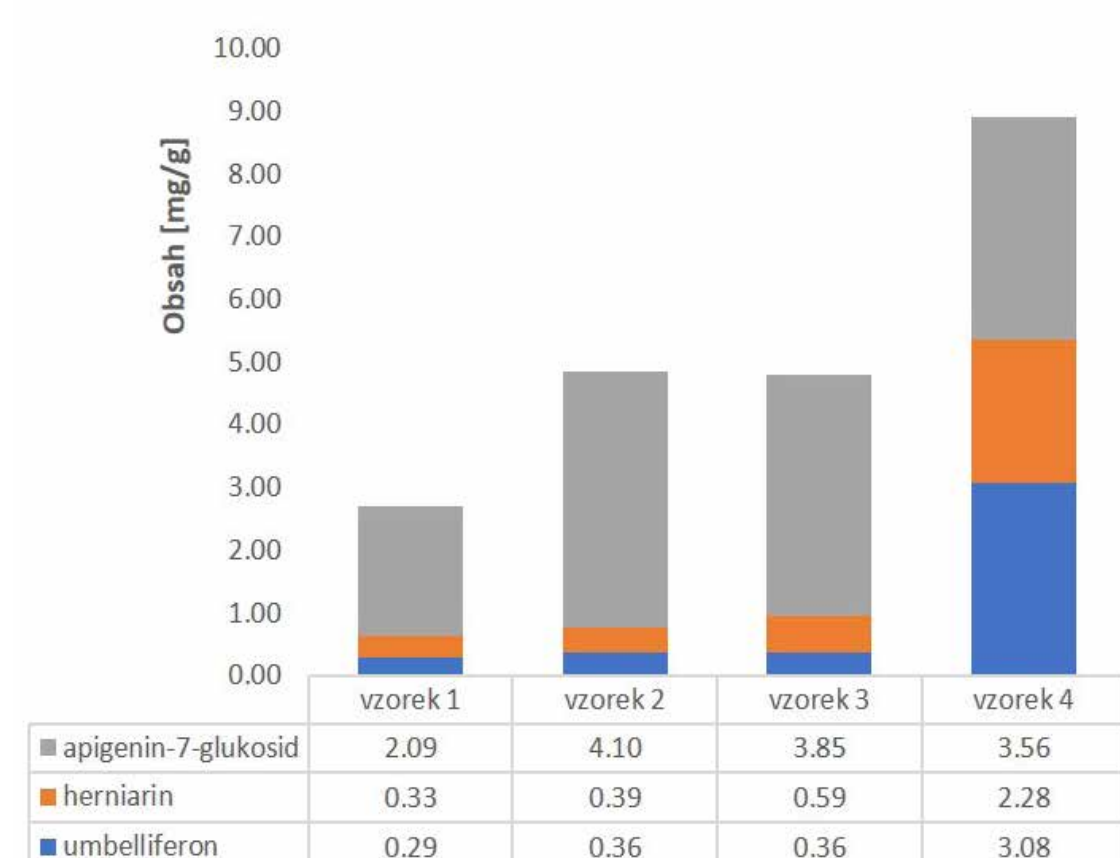
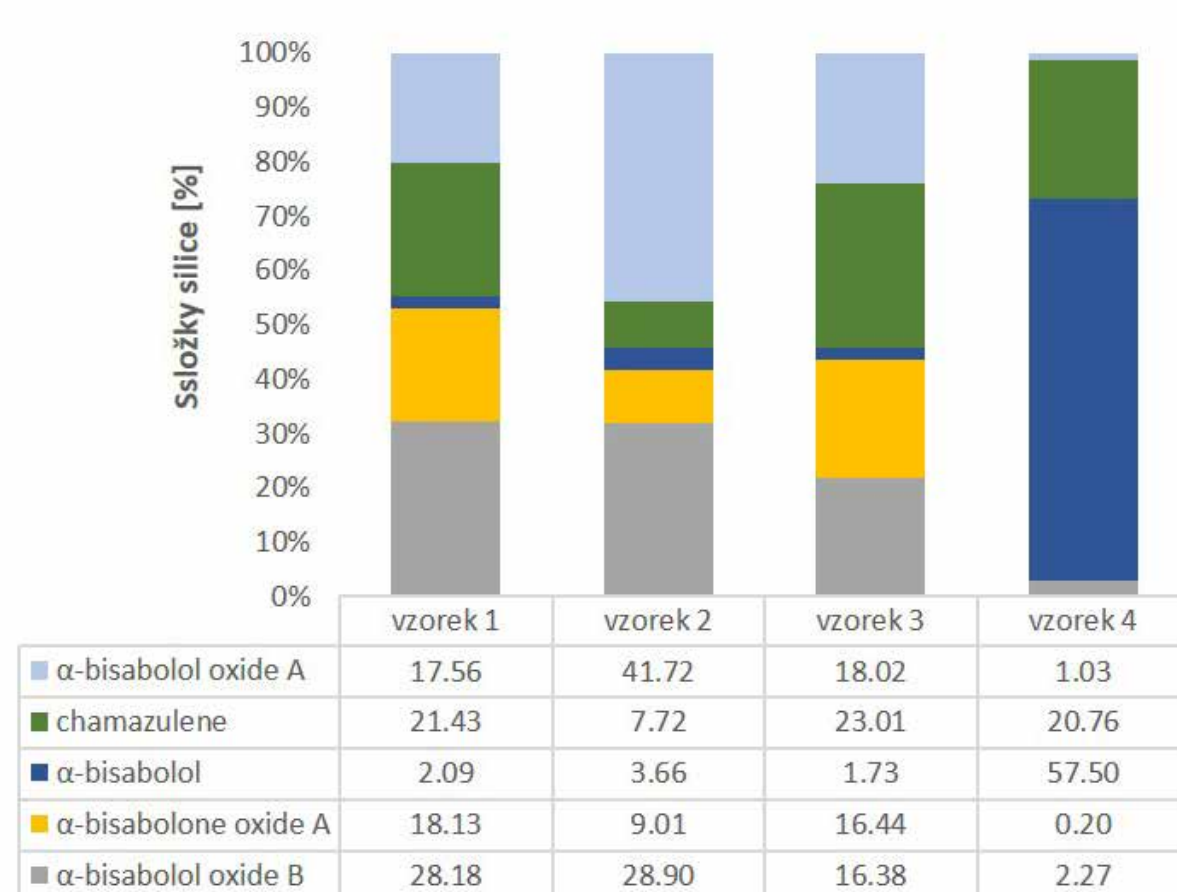
Akademie věd
České republiky

MONITOROVÁNÍ BIOLOGICKY AKTIVNÍCH LÁTEK VYBRANÝCH DRUHŮ ROSTLIN ČELEDI *ASTERACEAE* – HEŘMÁNKU LÉKAŘSKÉHO A NOVÝCH GENOTYPŮ RODU *ECHINACEA*

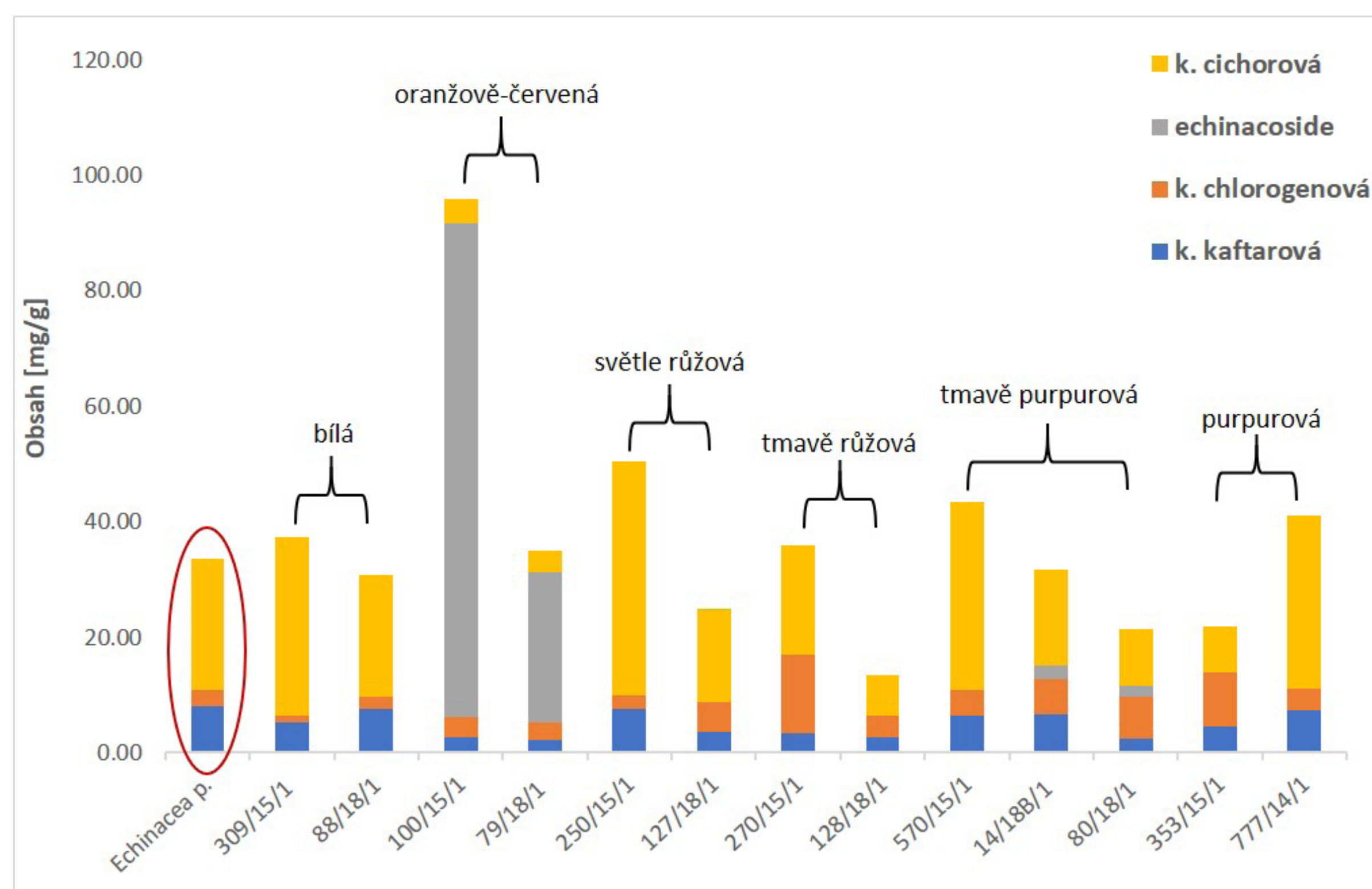
V rámci projektu byla sledována kvalita lokální produkce heřmánku lékařského s cílem ověřit původ osiva a možnost znovuzískání chráněného označení původu (CHOP) *Matricaria chamomilla* „Bohemica“.

Pozornost byla věnována zastoupení aromatických látek obsažených v sílci, zejména vzájemnému poměru složek α -bisabololu a α -bisabolone oxidu A, kterým se heřmánek české provenience odlišuje (poměr ve prospěch α -bisabololu), a obsahu kumarinů (herniarin, umbelliferon) a flavonoidu apigenin-7-glukosidu jakožto dalším kvalitativním ukazatelům. Výsledky projektu podporují význam lokální produkce a její vliv na kvalitu léčivých rostlin (Graf 1).

Dále byla řešena i problematika vlivu šlechtitelských postupů na obsah účinných látek v nových genotypech rodu *Echinacea*, hodnoceno bylo celkem 36 klonů z let 2011–2023. Vyšlechtěné genotypy se vyznačovaly širokou škálou barev květů od bílé přes oranžovou, růžovou až po tmavě purpurovou. Některé vyšlechtěné genotypy obsahovaly výrazně vyšší množství účinných látek než původní druh. Výsledky projektu ukázaly, že lze vyšlechtit nové genotypy rodu *Echinacea* se zvýšeným obsahem účinných látek, což otevírá nové možnosti jejich využití nejen v zahradnictví, ale i ve farmaceutickém průmyslu (Graf 2).

Graf 1: Variabilita obsahu kvalitativních složek ve vzorcích heřmánku lékařského. Vzorek číslo 4 vykazoval výrazně vyšší zastoupení α -bisabololu vůči α -bisabolone oxidu A, 57,5 : 0,2 %, stejně tak několikanásobně vyšší obsah umbelliferonu a herniarinu ve srovnání se vzorky 1 až 3, což odpovídá typickému profilu heřmánku české provenience „Bohemica“.

Graf 2: Variabilita obsahu aktivních látek ve vybraných vyšlechtěných genotypech rodu *Echinacea* ve srovnání s původním druhem *Echinacea purpurea* dle barvy květu

KONTAKT: Ing. Barbora Kudláčková, Ph.D.

REGIONÁLNÍ PARTNER: Mendelova univerzita v Brně, Agronomická fakulta, Ústav pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství

REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE
S KRAJI ČESKÉ REPUBLIKY